

Ο χρόνος και ο κόσμος της φθοράς -Φώτη Κόντογλου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Η πιο φοβερή κι η πιο ανεξιχνίαστη δύναμη στον κόσμο είναι ο Χρόνος, ο Καιρός. Καλά-καλά τι είναι αυτή η δύναμη δεν το ξέρει κανένας, κι όσοι θελήσανε να την προσδιορίσουνε μάταια πασκίσανε. Το μυστήριο του Χρόνου απόμεινε ακατανόητο, κι ας μας φαίνεται τόσο φυσικός αυτός ο Χρόνος. Τον ίδιο το Χρόνο δε μπορούμε να τον καταλάβουμε τι είναι, αλλά το νοιώθουμε μοναχά από την ενέργεια που κάνει, από τα σημάδια που αφήνει πάνω στην πλάση. Η μυστηριώδης πνοή του όλα τ' αλλάζει. Δεν απομένει τίποτα σταθερό, ακόμα κι όσα φαίνονται σταθερά κι αιώνια. Μια αδιάκοπη κίνηση στριφογυρίζει όλα τα πάντα, μέρα-νύχτα, κι αυτή την άπιαστη και κρυφή κίνηση δε μπορεί να τη σταματήσει καμιά δύναμη. Τούτο το πράγμα που το λέμε Χρόνο, το έχουμε συνηθίσει, είμαστε εξοικειωμένοι μαζί του, αλλιώς θα μας έπιανε τρόμος, αν είμαστε σε θέση να νοιώσουμε καλά τι είναι και τι κάνει. Όπως είπαμε, δουλεύει μέρα-νύχτα, αιώνες αιώνων, αδιάκοπα, βουβά, κρυφά, κι όλα τ' αλλάζει με μία καταχθόνια δύναμη, άπιαστος, αόρατος, ανυπάκουος, τόσο, που να τον ξεχνά κανένας και να θαρρεί πως δεν υπάρχει, αυτός που είναι το μόνο πράγμα που υπάρχει και που δε μπορεί η διάνοιά μας, με κανέναν τρόπο, να καταλάβει πως κάποτε δεν θα υπάρχει, πως θα καταστραφεί, πως θα λείψει. Πώς, αφού αυτό το «κάποτε» είναι ο ίδιος ο Χρόνος; Πώς μπορεί να φανταστεί κανένας πως κάποτε θα πάψει να υπάρχει αυτό το ίδιο το «κάποτε»;

Αν λείπει ο Χρόνος, θα λείψουνε όλα τα πάντα. Αυτός τα γεννά κι αυτός πάλι τα λυώνει, τα κάνει θρύψαλα, και τα εξαφανίζει. Γι' αυτό οι αρχαίοι Έλληνες λέγανε στη Μυθολογία τους πως ο Κρόνος, δηλαδή ο Χρόνος, έτρωγε τα παιδιά του.

Γέννηση, μεγάλωμα, φθορά και θάνατος είναι τ'ακατάπαυστα έργα του. Ενώ βρίσκεται γύρω μας, απάνω μας, μέσα μας, δεν το νοιώθουμε ολότελα, αυτό τον ακατανόητο άρχοντά μας, αυτός που είναι φίλος κι εχθρός μας, γιατί αυτός μας φέρνει όλα τα καλά που μας χαροποιούνε, κι όλα τα κακά που μας πικραίνουνε. Μας δίνει τη γέννηση, τη γλυκιά λέξη της ζωής, τη χαρά της νιότης, τη δύναμη της αντρειάς, μας δωρίζει παιδιά, εγγόνια, έργα λαμπρά που μας ξεγελούνε, κάθε λογής ευχαρίστηση κι ανάπαυση. Και πάλι, ο ίδιος μας δίνει τις στενοχώριες, τις θλίψεις, τους πόνους, τις αρρώστιες, το απίστευτο άλλαγμα και χάλασμα του κορμιού μας και των έργων, που κοπιάσαμε να τα κάνουμε, και στο τέλος μας ποτίζει το φαρμάκι από το ίδιο ποτήρι που μας πότισε το γλυκό κρασί της χαράς, δίνοντάς μας το θάνατο, σεεμάς και στους δικούς μας.

Ω! ποιός θα πιάσει αυτόν τον κλέφτη, που μέρα-νύχτα, χειμώνα καλοκαίρι, την ώρα που κοιμόμαστε και την ώρα που είμαστε ξυπνητοί, αδιάκοπα, χωρίς να σταματήσει μήτε όσο ανοιγοκλείνει το μάτι μας, τριγυρίζει παντού, ολόγυρά μας, μέσα μας, στο φως και στο σκοτάδι, μπαίνει σε κάθε μέρος, στον ουρανό που γυρίζουνε τ'άστρα και στα καταχθόνια, σε κάθε στεριά και σε κάθε θάλασσα, σε κάθε τρύπα, σε κάθε ζωντανό κι άψυχο, σε κάθε αρμό του βράχου, σε κάθε καρδιά, κι όλα τα παλιώνει, τα τρίβει σαν τη μυλόπετρα, τα κάνει σκόνη· και πάλι από την άλλη μεριά ο ίδιος φτιάχνει κάθε λογής κτίσμα και κάθε πλάσμα, κάθε κορμί, κάθε τι που υπάρχει σε τούτον τον κόσμο!

Όπως, λοιπόν, όλα τα πάντα, έτσι κι εμείς οι άνθρωποι είμαστε μπαίγνια στα χέρια αυτού του ακαταμάχητου γίγαντα, που είναι μαζί ευεργέτης μας και τύραννός μας. Και δεχόμαστε το ποτήρι που μας κερνά με το 'να χέρι του και που 'ναι γεμάτο γλυκό κρασί, και πίνουμε, και τ' άλλο ποτήρι που κρατά στ'άλλο χέρι του και που έχει μέσα το πικρό φαρμάκι. Τι είναι, λοιπόν, αυτό το σκληρό παιχνίδι που παίζει μεμας αυτό το τέρας, που δεν έχει μήτε μορφή, μήτε φωνή, μήτε τίποτα από,τι έχουνε όσα πλάσματα γεννά και σκοτώνει, και που το παίζει δίχως να γελά, μήτε να κλαίει, αδιάφορος κι ανέκφραστος, κρύος σαν φάντασμα, αυτός ο ίδιος που ανάβει τη φλόγα της ζωής;

Αλλοίμονο! Αυτή την άσπλαχνη μυλόπετρα που τ'αλέθει όλα στον κόσμο, τη γιορτάζουμε κάθε πρωτοχρονιά, και τη ευχαριστούμε για όσα μας έκανε πριν, και για όσα θα μας κάνει ύστερα, για τα πολλά κακά που θα πάθουμε απ' αυτή, κοντά στα λίγα καλά που θα μας φέρει και που θα μας τα πάρει βιαστικά. Εμείς είμαστε σαν τους δυστυχισμένους κατάδικους που καλοπιάνουνε τον δήμιό τους, σαν τους μονομάχους της Ρώμης που χαιρετούσανε τον Καίσαρα, πριν να σφάξει ο ένας τον άλλον, κρίζοντάς του: «Χαίρε, ω Καίσαρ, οι μελλοθάνατοι σε χαιρετούνε»! Έτσι, κι εμείς, χαιρετάμε τον καινούριο Χρόνο που θα μας πάει πιο κοντά στο στόμα του

για να μας φάγει και χοροπηδάμε και τραγουδάμε οι δύστυχοι, σαν τα σαλιγκάρια του Αισώπου, την ώρα που ψηνόντανε.

Τούτος ο υλικός κόσμος είναι το βασίλειο του Χρόνου, που τον κάνει ν'ανθίζει και να μαραίνεται αδιάκοπα. Η φθορά είναι ο σκληρός νόμος που έβαλε απάνω του τούτος ο τύραννος. Μ αυτή την άσπαστη αλυσίδα βαστά και τον άνθρωπο, σκλάβο ανήμπορο κάτω από τα πόδια του.

Μόνο μία ελπίδα υπάρχει γι αυτόν, να γλυτώσει από τη φθορά: ο Χριστός, ο λυτρωτής, ο καθαιρέτης της φθοράς. Εκείνος που πάτησε το θάνατο και που είπε: «ο πιστεύων εις εμέ καν αποθάνη ζήσεται. Εγώ ειμί ο άρτος ο ζων, ο εκ του ουρανού καταβάς. Εάν τις φάγη εκ τούτου του άρτου, ζήσεται εις τον αιώνα»!

Πηγή: isagiastriados.com